

Krokodilattacker i Östtimor

I oktober visades programmet "Reptilen i paradiset" i programserien "Korrespondenterna" i SVT2 och det går att se till den 14 april 2019 i SVT Play. Kompletterande information till det sevärda programmet finns i artikeln från den 25 november av Emily Smith "Crocodiles swimming across from the Northern Territory may be to blame for huge spike in Timor-Leste croc attacks" (<https://www.abc.net.au/news/emily-jb-smith/9492290>) som jag här sammanfattar.

Fler krokodilattacker

Under knappt tio års tid har antalet attacker av krokodiler ökat mer än 20 gånger. Krokodilerna dödar nu en person per månad. Experter tror att krokodiler som simmat över från Northern Territory i Australien - en sträcka på 600 kilometer - kan vara orsaken till att attackerna har ökat.

Experterna är dock oeniga i frågan. En annan uppfattning är att krokodilerna lika väl kan ha kommit från Västpapua, Indonesien eller Queensland i Australien. Endast DNA-test kan ge ett svar på frågan. De flesta av de attackerade var människorna som fiskade, hämtade vatten eller badade. På grund av att krokodilen vördas av många samhällen i Östtimor är det svårt att göra något åt problemet. Krokodilen ingår i skapelsemyten och anses vara "folkets farfar" - en fiskare sade: "Krokodilen är vår förfader. Vi är krokodilens ättlingar."

År 2014 uppgav fiskare och äldre personer till en forskare att de hade sett fler krokodiler ute på öppet vatten. Forskaren hävdade emellertid att det hade blivit fler attacker sedan 2007 samtidigt som krokodilernas boplatser blivit färre. I en forskningsartikel publicerad i år av denne forskare och en kollega från Australien undersöker de 130 rapporterade attacker under elva år, varav 52 procent ledde till dödsoffer. Mellan 1996 och

2006 var antalet attacker bara 0,55 per år, men för åren 2007-2014 var genomsnittssiffran 13.

En anledning till att krokodilerna kan ha kommit från Northern Territory är att det finns många där (jag såg själv krokodiler där 1998). Därtill kommer att krokodilerna hade synts till vid oljeriggar mellan territoriet och Östtimor. Och många krokodiler uppges ha gett sig iväg från floder i Northern Territory för att aldrig återvända. Det enda sättet för krokodilerna att bli så många fler var att ta sig dit från andra områden. Anledningen till att en krokodil simmar över Timorhavet är okänd. Det beräknas ta omkring 15 dagar. Genom att ta sig mellan öar i den indonesiska övärlden kan de komma fram snabbare. Kanske är det bara ett fåtal som kommer från Northern Territory.

Att attackerna mot människor har ökat kan bero på att deras boplatser har blivit färre—krokodilerna kan ha blivit desperata i sin jakt på föda. Att det har blivit fler rapporterade attacker kan ha sin förklaring i att rapporteringen i sig ökat.

Att utföra DNA-analyser är lättare sagt än gjort, eftersom det är svårt att flytta över den hotade artens DNA från Östtimor till Australien. Och Australien är till skillnad från Östtimor anslutet till den internationella konventionen om hotade djurarter. Enligt forskningsartikeln var 82,5 procent av de som hade attackerats under de elva senaste åren fiskare som använde en traditionell teknik som gjorde det nödvändigt att gå i vattnet eller att använda små kanoter. Bland de övriga var badande människor flest med 7,5 procent. Att tillämpa traditionell visdom om att inte fiska i områden med många krokodiler i kombination med att utföra undersökningar om krokodilerna är nödvändigt för att minska antalet attacker.

Gabriel Jonsson

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.